



EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

February 2022 | ET

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

JUHTKIRI



Õigusriik on vägagi seotud ka majandusega

Õigusriik on vägagi seotud ka majandusega

Õigusriigi kriis on ELis süvenemas. See teema on muutunud väga politiseerituks ja põhjustanud õiguslikke vaidlusi, mis õõnestavad Euroopa Liidu alustalasid. Kuigi õigusriiki käsitleva arutelu poliitilised ja õiguslikud aspektid on avalikus arutelus

väga olulisel kohal, alahinnatakse endiselt majanduslikku vaatenurka. Minu arvates on tegemist veaga, kuna õigusriik mõjutab tugevalt sotsiaalset ja majanduslikku stabiilsust.

Õigusriigi põhimõtte austamine soodustab majanduskasvu, meelitades ligi ohutust, turvalisust ja läbipaistvust hindavaid investoreid. Investorid hindavad ka stabiilseid tingimusi, mida pakuvad õiglased ja eetilised valitsused, ning õiglast ja sõltumatut kohtusüsteemi. Õigusriigi põhimõtte järgimine on seega investeringute ja kaubanduse jaoks hädavajalik.

Isiklikult usun, et õigusriigi põhimõtte järgimisel peaks olema siseturul tugevam roll. Meil ei saa olla ausat konkurentsi, kui üha rohkemates ELi riikides on kehtestatud diskrimineerivad meetmed (nt suurem bürokraatia ja maksud, mida kohaldatakse üksnes välisinvestoritele). Teatavaid õigusi, nagu õigus omandile ja ettevõtlusvabadus, tuleb paremini jõustada.

Õigusriigi majanduslik aspekt on eriti nähtav laienemise puhul. Kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide jaoks on ELiga ühinemise väljavaade suurim stiimul majandusreformide tegemiseks ja õigusriigi tugevdamiseks. EL peab näitama eeskujut, et need riigid püsiksid ühinemise kursil ja jätkaksid oma demokraatia arendamist euroopalikul viisil. See on eriti tähtis nüüd, mil teised riigid suurendavad oma püüdlusi suurendada oma mõjuvõimu näiteks Lääne-Balkani riikides.

Need on vaid mõned põhjused, miks õigusriigi majanduslikke aspekte tuleb hoolikamalt jälgida. Peame õigusriigi majanduslikule mõõtmele rohkem tähelepanu pöörama. See on meie – Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee – ülesanne käimasolevatel õigusriigiteemalistel teabekogumissioonidel. Kutsun Euroopa Komisjoni üles lisama oma 2022. aasta õigusriigi olukorda käsitlevasse aruandesse eraldi peatüki, milles keskendutakse majanduslikule mõõtmele. See teema väärib kindlasti pikaajalist arupidamist ja investeerimist.

Christa Schweng

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president

ÜRITUSTE KALENDER

1.-2. märts, Brüssel

[Ringmajanduse sidusrühmade platvormi konverents](#)

4. märts 2022, Brüssel

[Euroopa tööstuse kestlik tulevik](#)

8. märts 2022, Brüssel

Konverents „Naised tööturul“

15.-17. märts 2022, Brüssel

[Kodanikuühiskonna päevad 2022](#)

23.-24. märts 2022, Brüssel

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee täiskogu istungjärg



OTSE ASJA KALLALE

Arvamusveerus „Otse asja kallale!“ küsime Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liikmete seisukohti oluliste ELi arvamuste kohta, mis mõjutavad ELi igapäevaelu.

Käesolevas väljaandes palusime **Sandra Parthiel** selgitada arvamuse „Tööstusökosüsteemid, strateegiline autonoomia ja heaolu“ sisulist tähtsust inimeste jaoks. Arvamus võeti komitees vastu täiskogu jaanuari istungjärgul. (ehp)



PROTEKTSIONISM ON TUPIKTEE, EUROOPA TÖÖSTUSE VÕTMETEGUR ON KLIIMANEUTRAALSUS

Sandra Parthie

Häiringud, üleminekud, murrangud, struktuurimuutused - elame kahtlemata huvitaval ajal. Eurooplased seisavad praegu silmitsi korraga mitme megatrendiga - kliimamuutused ja vajadus vähendada meie majanduse CO₂ heidet; digiüleminek ja vajadus vaadata ümber töökoha korraldus; deglobaliseerumine ja vajadus säilitada majanduslik tähtsus.

Konkurents tööstussektoris üha ägeneb ja globaliseerub. Juba mõnda aega on eurooplased harjunud kehtestama ülemaailmseid eeskirju, vedama eest tehnoloogilist arengut ning saama kasu üha suurenevast sotsiaalsest ja majanduslikust heaolust. Ent see kindlustunne on nüüd ohus. Euroopal on oht jääda kolmandale kohale Hiina ja USA domineeritud maailmas.

„Mis siis sellest?“, võiks küsida. Tegelikult on see väga oluline, sest Euroopal ei ole piisavalt loodusvarasid ja juba sajandeid on Euroopa majanduslik õitseng ja sotsiaalne heaolu põhinenud rahvusvahelisel kaubandusel ja juurdepääsul ressurssidele ja nende kasutamisel, olgu tegu hõbedaga või vürtsidega, nafta või gaasiga. Euroopa on sageli oma kaubanduspartnerite suhtes olnud domineerivas positsioonis ning kujundanud kaubanduseeskirju ja -norme omaenda huvides. See oli võimalik, sest Euroopal oli turuvõim, ta oli konkurentsivõimeline ja uuenduslik.

Ent nüüd on olukord muutumas. Kuigi EL töötab oma ühtse turu väljakujundamise nimel, on endiselt palju sisemisi tõkkeid ja protsessi takistavad paljud riiklikud huvid. Ja sellal kui liikmesriigid vaidlevad regulatiivsete üksikasjade üle, on ELi üldine turuvõim vähenemas, eriti Aasiaga võrreldes. Prognooside kohaselt toimub 2030. aastaks vähemalt 85% majanduskasvust väljaspool ELi, st sellistel turgudel ja selliste - teiste kehtestatud - eeskirjade ja normide alusel, kus Euroopa väärtused alates sotsiaalkaitsest kuni

töötajate õiguste, sotsiaaldialoogi, töö- ja keskkonnastandarditeni ei loe. See tähendab ka seda, et Euroopa ettevõtetel ja ettevõtjatel on üha raskem hädavajalikele ressurssidele juurde pääseda. Mitte ainult seepärast, et kasvab ülemaailmne nõudlus ja seega konkurents nende ressursside pärast, vaid ühtlasi seepärast, et tõusuteel on ka proteksionism ning riikide, ettevõtete ja majandusjõudude vastu suunatud surve- või vastumeetmed. Kõik need meetmed mõjutavad juurdepääsu sellistele ressurssidele nagu haruldased muldmetallid ja toorained, mida meie tootev tööstus vajab, et toimida ja pakkuda kvaliteetseid töökohti.

Olukorda ei lahenda strateegilisele autonoomiale üleskutsumisega. Muutuda proteksionistlikuks ja seada eesmärgiks majanduslik iseseisvus on tupiktee. Ressursside puudumise tõttu ei saa Euroopa olla autonoomne. Ta peab jätkama võitlust toimiva rahvusvahelise kaubandussüsteemi nimel.

Kuid Euroopa vajab strateegiat, kuidas selle olukorraga toime tulla. Euroopa peab kõikjal, kus võimalik, vähendama oma ühepoolset sõltuvust, muutma ressursimahukaid tarbimis- ja tootmismustreid, suurendama oma töötlemissuutlikkust ning investeerima tulevikku suunatud sektorite tootmisrajatistesse ja neid arendama, eriti just suure väärtusega kaupade puhul, kus on oluline säilitada ELi tehnoloogiline ja innovatsioonipotentsiaal.

Seepärast on kestlikkus ja kliimaneutraalsus õigustatult muutumas meie majandustegevuse juhtpõhimõteteks. Peamine Euroopa konkurentsivõimet mõjutav tegur on energia – viis, kuidas seda toodetakse ja kui palju see maksab. Energiahindade hiljutine tõus on praegu päevakorras esikohal ja tekitab nii kodumajapidamistele kui ka tööstusele ja poliitikutele suurt peavalu. Ajalugu näitab, et sellel on muret tekitav geopolitiiline mõju. Euroopa energiavarustus sõltub endiselt suurel määral välistootjatest. Selle olukorra muutmine mõjutaks positiivselt meie majandust eri tasanditel: investeeringud rohkematesse taastuvatesse energiaallikatesse ja detsentraliseeritud energiavarustus annavad tõuke Euroopa tootjatele, vähendavad CO₂ heidet ja sõltuvust volatiilse hinnaga fossiilkütustest ning alandavad pikas plaanis energiahindu. Seepärast peaks see olema Euroopa jaoks poliitiline prioriteet.

Samas ei ole Euroopa aga ühtne blokk. Seega on nende uute vajadustega kohanemise ja häiringutega tegelemise suutlikkus piirkonniti ja liikmesriigiti väga erinev. Üleminek nõuab investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni, taristusse, ettevõtete ligimeelitamisse, ettevõtete jaoks soodsatesse tootmistingimustesse ning uutesse tehnoloogiatesse ja materjalidesse. Investeerida tuleb ka meetmetesse, mille abil toetada struktuurimuutustest tabatud sektorites töötajate haridust, oskuste täiendamist ja ümberõpet.

Kõik liikmesriigid ei ole ühtviisi suutelised nende vajadustega tegelema. Lisaks on pandeemia süvendanud ebavõrdsust liikmesriikide vahel ning valitsuste ülesannete ja prioriteetide nimekirjad erinevad suuresti. Kuid need erinevused ei tohiks hägustada poliitiliste liidrite visiooni – kliimamuutused ei oota järgmiste valimisteni, rahalised vahendid digi- ja keskkonna valdkonda investeerimiseks on kättesaadavad ning avaliku sektori asutuste suutlikkuse ja hea valitsemistava parandamine ei ole mitte nõiakunst, vaid poliitilise tahte küsimus. Inimesed on käimasolevatest struktuurimuutustest teadlikud. Selleks et nad poliitilist tegevust toetaksid, on vaja laialdast konsulteerimist ja teabevahetust, eelkõige sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna esindajatega.

Sandra Parthie on Saksamaa majandusinstituudi Brüsseli büroo direktor. Ta on Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tööandjate rühma liige ja komitee arvamuse „[Kuidas panustavad kindlaks määratud tööstusökosüsteemid ELi strateegilisse autonoomiasse ja eurooplaste heaolu?](#)“ raportöör.

„ÜKS KÜSIMUS...”



„Üks küsimus...”

Rubriigis „Üks küsimus...” vastab ajutise töörühma „Võrdõiguslikkus” esimees **Maria Nikolopoulou** EMSK Info lugejate küsimustele rühma päritolu ja tähtsuse kohta. (ehp)



Maria Nikolopoulou: püüame järjepidevalt viljeleda võrdõiguslikkuse kultuuri

EMSK Info: Teid valiti Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ajutise töörühma „Võrdõiguslikkus” esimeheks. Milliste ülesannetega hakkab rühm esmajärjekorras tegelema?

Maria Nikolopoulou: Rühma ülesanne on edendada võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise valdkonnaülest kultuuri Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees. Seetõttu tuleb kõigepealt teha kindlaks valdkonnad, kus liikmeid võidakse nende päritolu, soo, seksuaalse sättumuse või veendumuste tõttu ebavõrdselt kohelda. Samuti püüame suurendada naiste osalemist komitees ja saavutada võimalikult kiiresti sooline tasakaal. Praegu on liikmete hulgas naisi 108 (32,82%). Ühest küljest soovime suurendada naisliikmete arvu keskpikas ja pikas perspektiivis ning teisest küljest tagada, et loome võimalused ja vajalikud tingimused naiste aktiivsemaks tegutsemiseks. Üks vahend, mida soovime parandada, on andmete kogumine naiste osalemise kohta meie tegevuses mitte ainult liikmete, vaid ka ekspertide ja kõnelejatena.

Kuidas kavatseb rühm teha koostööd teiste ELi institutsioonide ja organisatsioonidega, kes tegelevad võrdõiguslikkuse küsimustega?

Möödunud aastal suhtlesime Euroopa Parlamendi naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni (FEMM) endise esimehe **Evelyn Regneri** ja parlamendis soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse eest vastutava asepresidendi **Dimitrios Papadimoulisega**, et vahetada mõtteid, parimaid tavasid ja meetmeid. See inspireeris meid ja seetõttu kordasime parlamendi algatust ja korraldasime võrdõiguslikkuse nädala. Kohandasime seda ideed oma töö ja ajakavaga ning sektsioonide aastalõpukoosolekul pidasime temaatilisi arutelusid naistega seotud teemadel, alates soolisest vägivallast kuni naisteni põllumajanduses, veetranspordis, majanduses ja välissuhetes. Lisaks korraldame praegu avatud üritust, millest tehakse ülekanne. Kavatseme sellise ürituse korraldada igal aastal 8. märtsil rahvusvahelise naistepäeva tähistamiseks.

Selle aasta 8. märtsil soovime jõuda oma tegevusega avalikkuseni väljaspool komiteed ja pöörata tähelepanu naiste olukorrale tööturul.

EMSK Info: Miks on Teie arvates kodanikuühiskonnal sellist rühma vaja?

Komitee on kodanikuühiskonna osa. Organisatsioonid, mille liikmete hulka me kuulume, nõuavad austust ja edendavad võrdõiguslikkust riiklikul ja kohalikul tasandil ning meie organiseeritud kodanikuühiskonna esindajana peame tegema sama Euroopa tasandil. Et olla kooskõlas oma väärtuste ja nõudmistega, peame oma sõnade kohaselt käituma, tagades võrdõiguslikkuse kultuuri järjepideva viljelemise.

Maria Nikolopoulou, EMSK liige ja ajutise töörühma „Võrdõiguslikkus“ esimees

ARVAKE ÄRA, KES ON KÜLAS?



Üllatuskülaline

Iga kuu tutvustame teile rubriigis „Üllatuskülaline“ üht tähelepanuväärset inimest, kelle pühendunud töö on teistele inspiratsiooniallikaks. Iseäranis on eeskujuks tema julgus, head iseloomuomadused ja otsusekindlus.

EMSK Info selle kuu külaline on Valgevene aktivist ja ajakirjanik **Hanna Liubakova**, kes ütleb selgelt välja, et nüüd vajab Valgevene opositsioon Euroopat rohkem kui kunagi varem. Ta kutsub Euroopa Liitu ja teisi rahastajaid üles toetama opositsiooni tegevust ning eelkõige abistama ajakirjanikke ja valitsusväliseid organisatsioone nende võitluses vabaduse ja demokraatia eest.

Ta soovib, et tema häält võetaks kuulda, eriti kui ta palub abi opositsioonil ja lugupidaval arutelul põhineva kultuuri loomisel ning üleminekuprotsessi tugevdamisel.

Hanna Liubakova on Valgevene ajakirjanik ja Atlandi Nõukogu mitteresideeruv liige. Ta töötab ajakirjanduskoolitaja ja -mentorina. Ta alustas oma karjääri Valgevene ainsas sõltumatus telekanalis Belsat, kus ta töötas korrespondendi ja saatejuhina. Ta on teinud reportaaže eri riikidest ja piirkondadest, sealhulgas Belgiast, Ühendkuningriigist, Poolast, Prantsusmaalt ja Tšetšeenias. Talle anti Václav Haveli nimeline ajakirjandusstipendium Raadio Vaba Euroopa / Vabadusraadio (Radio Free Europe / Radio Liberty) juures Tšehhis ja maailma pressiinstituudi (World Press Institute) stipendium USAs. 2010. aastal omandas Hanna Liubakova bakalaureusekraadi kunstiajaloo erialal Krakówi Jagielloni Ülikoolis (Poola) ja 2017. aastal magistrikraadi *cum laude* rahvusvahelises ajakirjanduses Londoni Bruneli Ülikoolis, kus talle anti Peter Cawsi auhind parima magistritöö eest. (ehp)



Hanna Liubakova: Valgevene kodanikuühiskond vajab pakiliselt tuge

Valgevenelaste seas on toimunud märgatavad muutused. Alates 2020. aastast on aktiivne rahvaliikumine kulmineerunud massimeeleavaldustega, mis on suurimad pärast Nõukogude Liidu kokkuvarisemist. Erinevalt eelmistest valimistest esindasid

kohalikku tasandit inimesed igast eluvaldkonnast. Neid aitas ühendada sotsiaalmeedia ja naiste eestvedamine.

Valgevene diktaator Aleksandr Lukašenko on kaotanud rahva silmis toetuse ja legitiimsuse. Massirahutused tekitasid temas hirmu. Sellest ajast alates on valitsus läinud üle ellujäämisrežiimile ja suunanud oma jõuvarud teisitimõtlejate hävitamisele. Esimeseks sihtmärgiks sai kodanikuühiskond.

Repressiivsete meetmete hulk on olnud riigi iseseisvusjärgse ajaloo suurim. Alates 2020. aasta augustist on kinni peetud ligikaudu 40 000 inimest. Tunnustatud poliitvangide arv on jõudnud peaaegu 1000ni ja kasvab endiselt.

Sellegipoolest ei ole valgevenelased alla andnud. Nad on loonud struktuurid, millest saab uue Valgevene vundament. Nad on töötanud välja reforme ja kogunud raha nii abivajajate kui ka üksteise toetamiseks. Kahe suurima ühisrahastusalgatuse BySol ja ByHelp kaudu on eraldatud 7 miljonit USA dollarit, et anda repressioonide ohvritele rahalist ja õigusabi. Vastuseks süüdistas režiim neid kampaaniaid ekstremismi rahastamises ja algatas kriminaalasjad nende asutajate vastu. Oli ka juhtumeid, kus neist programmidest abisaanute pangakontod külmutati.

Ajal, mil Lukašenko režiim surus meeleavaldajaid vägivaldselt maha, töötasid inimõiguste kaitsjad väsimatult, et dokumenteerida riigi jõhkrust ja vabastada poliitvange. Hoolimata sellest, et enam kui 100 veebilehte on blokeeritud ja kõik suuremad sõltumatud meediakanalid riigist välja aetud, on inimesed levitanud oma kulu ja kirjadega avaldatud ajalehti ja saatnud pealtnägijate tunnistusi välisriikide ajakirjanikele. Praeguse seisuga viibib vangis 32 meediatöötajat, kuid teabevoog ei ole kordagi katkenud.

Tänapäeva Valgevene kodanikuühiskond on resoluutsem, vastupanuvõimelisem ja loomungulisem kui riigi valitsus, kuid samal ajal ka väga suure surve all. Vahistamised ja trahvid jätavad organisatsioonid ilma töötajatest. Paljud on kolinud teistesse riikidesse, peatanud oma tegevuse või pidanud muutma oma töö valitsusele nähtamatuks. Laiali on saadetud üle 300 vabaühenduse. Riigisiselt on juba niigi piiratud rahastamisvõimalused muutunud veelgi piiratumaks.

Demokraatlik maailm peab nüüd kiiresti vaatama läbi oma strateegia Valgevene kodanikuühiskonna toetamiseks. Peamine ülesanne on säilitada kohapealsed struktuurid ja aidata riigist lahkuma pidanud organisatsioone.

- Esiteks peaksid doonororganisatsioonid võtma arvesse repressioonide ja ümberpaigutamisega seotud suuremaid tegevuskulusid ning kodanikuühiskonna väiksemaid võimalusi saada tulu oma kodumaal.
- Tuleb arvestada sellega, et tegevusvormid muutuvad, kui organisatsioone juhitakse välisriigist. Suurem osa organisatsioonidest saab praegu eksisteerida ainult välismaal, samal ajal kui riigisisene tegevus toimub enamasti mitteametlikult ja piiratud ulatuses. Kuigi see on keeruline, on siiski väga tähtis toetada Valgevenes viibivaid inimesi, sest paljude organisatsioonide töötajad tegutsevad seal edasi.
- Praegu puudub paljudel organisatsioonidel strateegiate kavandamise vabadus ning toetust antakse lühiajaliste, kuni aastaste projektide jaoks. Otsustavalt tähtis on pakkuda rohkem võimalusi pikaajaliseks ja

taristu toetamiseks. See kehtib eelkõige ümberpaigutatud organisatsioonide puhul, et nad saaksid jätkata suhtlemist sihtrühmadega Valgevenes. Tuleb luua ja säilitada horisontaalsed sidemed aktivistide ja algatuste vahel.

- Lisaks peaksid toetajad ja usaldusväärsed abisaajad vahetama teavet tagamaks, et abi kasutatakse parimal viisil ning see ei lähe manipuleerivatele valitsuse organiseeritud vabaühendustele ja režiimi pooldavatele organisatsioonidele.

Lukašenko tahab hoida Valgevenet pimeduses. Meedia vajab toetust rohkem kui kunagi varem.

- Esiteks on tähtis anda ajakirjanikele hädaabi, mis peaks hõlmama õiguslikku, rahalist ja psühholoogilist tuge.

- Teiseks on hädavajalik tagada institutsiooniline toetus nii juba Valgevenes olemasolevatele meediakanalitele kui ka detsentraliseeritud blogide ja sidekanalite võrgustiku loomisele. Inimesed janunevad uue sisu järele.

- Kolmandaks tuleb toetada tugevamaid meetmeid, mille eesmärk on võidelda propaganda ja desinformatsiooni vastu. Väga oluline on astuda vastu interneti jälgimisele ning anda Valgevene ajakirjanikele vahendid tsensuurist kõrvalehoidmiseks ja nende digikirjaoskuse suurendamiseks. See aitab märkimisväärselt kaasa riigi suveräänsuse edendamisele.

Kodanikuühiskonna toetamine nõuab pikaajalist strateegiat, mis võimaldab piisavat paindlikkust ja loominguilisust. Selle tulemusena aitab see luua opositsioonil ja lugupidaval arutelul põhineva kultuuri ning tugevdada üleminekuprotsessi.

Hanna Liubakova

EMSK UUDISED



[EMSK: EL peaks võitlema õigusriigi põhimõtte rikkumiste vastu](#)

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee on võtnud range seisukoha õigusriigi põhimõtte rikkumiste suhtes ELis ning soovib aidata kaasa sellele, et Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjon kehtestaksid kõrged hoiatavad karistused liikmesriikidele, kes eiravad süstemaatiliselt õigusriigi põhimõtteid viisil, mis seab ohtu ELi eelarve.

20. jaanuari 2022. aasta täiskogu istungil vastu võetud omaalgatuslikus arvamuses „[Õigusriigi põhimõtte ja taastefond](#)“ väljendab komitee heameelt [määruse \(EL\) 2020/2092](#) üle, mis võimaldab komisjonil määrata

rahatrahve süstemaatiliselt õigusriigi põhimõtte vastu eksimise eest konkreetses ELi liikmesriigis, ning nõuab, et määrust kohaldataks rangelt kõigis eelarvega seotud valdkondades.

„Õigusriik on Euroopa demokraatliku ja pluralistliku ühiskonna ning ELi jätkuva püsimise vältimatu alus,“ ütles arvamuse raportöör **Christian Bäuml**er.

Selleks et võidelda õigusriigi põhimõtte süstemaatilise rikkumise vastu, soovib komitee ELil kasutada kõiki olemasolevaid karistusmeetmeid, nagu ELi toimimise lepingu artiklis 263 sätestatud rikkumismenetlus ja Euroopa Liidu lepingu artiklis 7 sisalduv menetlus.

Komitee on seisukohal, et kui liikmesriik rikub süstemaatiliselt õigusriigi põhimõtet, siis see kahjustab või vähemalt ohustab alati tõsiselt ELi rahastatavate programmide rakendamist ja avaldab seega negatiivset mõju ELi eelarvele. Seepärast on oluline, et kõik liidu eelarvest maksete saajad järgiksid läbipaistvuseeskirju ja suudaksid täielikult näidata, milleks vahendeid kasutatakse.

Riiklikes taaste- ja vastupidavuskavades tuleks täpsustada ka meetmed, mida asjaomased valitsused võtavad õigusriigi põhimõtte järgimise tugevdamiseks.

Enamikus seni esitatud riiklikes kavades leidub siiski liiga vähe sellekohaseid algatusi. Lisaks ei pööranud komisjon nende kavade hindamisel piisavalt tähelepanu õigusriigi põhimõtte järgimisele, mida komitee peab kahetsusväärseks.

Oma arvamuses kutsub komitee kõiki liikmesriike üles ühinema Euroopa Prokuratuuriga tehtava tõhustatud koostööga ja nõuab, et sellest peaks saama ELi rahastatud programmides osalemise eeltingimus. See koostöö on juba hakanud vilja kandma ja pikas perspektiivis aitab see oluliselt kaasa piiriüleste kuritegude eest vastutusele võtmise parandamisele. (II)



[Euroopa noorteaastast 2022 peavad saama käegakatsutavat ja püsivat kasu kõik noored eurooplased](#)

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tunneb heameelt 2022. aasta kuulutamise üle Euroopa noorteaastaks, kuid leiab samas, et see ei tohiks piirduda pelga reklaamüritusega. Noorteaasta peaks oma selgete kavade ja eesmärkidega, millega

püütakse saavutada kõigi noorte jaoks käegakatsutavaid ja püsivaid tulemusi, andma panuse ELi noortestrategieesse.

Komitee täiskogu jaanuari istungjärgul toimus Euroopa noorteaasta 2022 teemaline arutelu, millel osalesid Euroopa noorte juhtide programmi esindaja **Anne Kjær Bathel**, Euroopa Noortefoorumi peasekretär **Joe Elborn** ning Euroopa Nõukogu Euroopa noorteküsimustega tegeleva juhtkomitee esimees **Miriam Teuma**.

„Oluline on, et noortel oleks võimalik öelda oma sõna sekka praeguse ja tulevase poliitika kujundamisel,“ ütles Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president **Christa Schweng**. „Nemad on tulevik, seega on nende kaasamine ja nendesse investeerimine otsustava tähtsusega stabiilsete, rahumeelsete ja kestlike ühiskondade ülesehitamisel ning nooremate põlvkondade konkreetsetele vajadustele vastavate poliitikameetmete väljatöötamisel.“

Komiteel on ainulaadne positsioon, et töötada ja suhelda noortevõrgustikega, ning ta on valmis etendama noorteaastal juhtivat rolli, lähtudes seejuures oma edukatest algatustest, nagu „Sinu Euroopa, Sinu arvamus“, noorte kliima ja kestlikkuse ümarlauad ning suve alguses toimuv ELi noorte kliimatippkohtumine.

Komitee soovib anda positiivse panuse Euroopa noorteaastasse 2022. See aasta peab andma Euroopa noortele käegakatsutavaid tulemusi nende elu mõjutavates poliitikavaldkondades. (ks)



Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee toetab Euroopa Liidu eesistujariigi Prantsusmaa prioriteete

Uus algus, tugevus ja kokkukuuluvus on Prantsusmaa eesistumisperioodi kolm peamist eesmärki, mida komitee jagab ja toetab, nagu kinnitas president Christa Schweng täiskogu

jaanuari istungjärgul 19. jaanuaril 2022 Prantsusmaa Euroopa asjade ministri Clément Beaune'i poole pöördudes.

„Vaadates teie prioriteete – suveräänsem Euroopa, Euroopa kasvumudel ja inimväärsem Euroopa – on mul hea meel tõdeda, et need on väga sarnased komitee omadega,“ sõnas **Christa Schweng**, tõstes esile komitee pühendumust ja panust vastupidava, tugeva, kestliku ja kaasava Euroopa kujundamisse.

Clément Beaune rõhutas, et Prantsusmaa aitab eesistumisajal kaasa Euroopa valmistumisele tulevikuks, eelkõige 2030. aastaks, rajades vundamendi ulatuslikele muudatustele väärtuste, investeeringute, noorte, kultuuri ja tervishoiu valdkonnas. Erilise hoolega edendatakse väärtusi, mis meid kõiki ühendavad, kuid mis on viimastel aastatel murenema hakanud – ehk ka seetõttu, et neid peeti iseenesestmõistetavateks –, näiteks õigusriik ja demokraatlikud väärtused. „Me soovime edendada ühtekuuluvustunnet ja kaitsta oma väärtusi. Poliitiline projekt ei ole võimalik ilma ühise Euroopa identiteedita, mis on laiem rahvuslikust identiteedist,“ lausus ta.

Viitega Euroopa tuleviku konverentsi peatsetele järeldustele lisas **Christa Schweng**: „Meie kui Euroopa kodanikuühiskonna kodu oleme Prantsusmaa parimad võimalikud liitlased peatses väga tundlikus lõpuspurdis. Väga oluline on tagada käekakatsutavate tulemuste saamine ja läbipaistvate järelmeetmete võtmine. Inimesed vajavad läbipaistvust ja arusaama, et ELi sõnad ja teod käivad käsikäes. Eesistujariigi Prantsusmaa roll on seega Euroopa tuleviku konverentsi edu ja Euroopa tema kodanike juurde tagasitoomise pant.“

Clément Beaune kinnitas, et Euroopa tuleviku konverentsil jäävad kõlama konkreetsed ettepanekud ja et nende kiire rakendamine on hädavajalik, sest konverents ei tohi jääda kunstlikuks ürituseks, vaid peab valmistama pinnase ette tõelistele reformidele.“ (mp)



Piisavad, jätkusuutlikud ja hõlpsasti kättesaadavad kvaliteetsed hooldusteenused eakatele on väga olulised

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee on kindlalt veendunud, et ülalpeetavate eakate hooldusmudel tuleks süvalaiendada ELi poliitika kujundamisse, võttes arvesse, et üle 80aastaste osakaal peaks 2050. aastaks rohkem kui kahekordistuma.

COVID-19 pandeemia on toonud esile puudused selles valdkonnas ning komisjoni algatus luua uus Euroopa hooldusstrateegia on komitee arvates samm õiges suunas. Nõuandvatel institutsioonidel ja eakaid esindavatel Euroopa kodanikuühiskonna organisatsioonidel peab siiski olema võimalus kaasa rääkida.

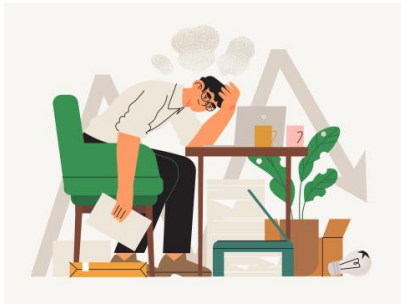
Täiskogu jaanuari istungjärgul vastu võetud [omaalgatuslikus arvamuses „Uus eakate hooldamise mudel: COVID-19 pandeemia õppetunnid“](#) vaatles komitee lähemalt üle 65aastaste iseseisvuse kaotanud või hooldusasutustes ülalpeetavate inimeste pikaajalise hoolduse eri mudeleid.

Arvamuse raportöör **Miguel Ángel Cabra De Luna** rõhutas: „Kõigi eakate eest hoolitsemine peab olema ELi poliitika nurgakivi, olles seotud Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava järgimisega“.

Komitee tegi ettepaneku luua Euroopa eakate hooldamise vaatluskeskus, mis annaks võimaluse koguda piisavaid statistilisi andmeid, võrrelda erinevate riiklike mudelitega seotud häid tavasid, teha kindlaks riiklike süsteemide struktuursed puudujäägid, pakkuda tehnilist tuge, et lihtsustada ELi poliitikasuuniste vastuvõtmist ning toetada Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava rakendamist.

Lisaks kutsus komitee arvamuses üles kuulutama välja Euroopa eakate aasta, et tunnustada eakate põhiõigusi ja tõsta esile nende panust ühiskonnas, nagu on sätestatud ELi põhiõiguste harta artiklis 25.

Pandeemia ajal arvestati eakate õiguste ja vajadustega vaid osaliselt, mis tõi esile kontseptuaalsed, struktuursed ja funktsionaalsed vajakajäämised eakate hooldusmudelites. Laiemas kontekstis on praegune olukord aidanud veelgi rõhutada asjaolu, et elanikkonna vananemine on ELi ja selle liikmesriikide jaoks suur strateegiline katsumus. (at)



Töötervishoid ja tööohutus: uued kutseriskid vajavad tugevat sotsiaaldialoogi

Hoolimata töömaailma digiüleminekuga kaasnevast tööriskide muutumisest, mis on toonud kaasa stressi ja läbipõlemisest tingitud haigusseisundite või ergonomiliste vigastuste kasvu ning tööõnnetuste arvu mõningase vähenemise, on sotsiaaldialoog jätkuvalt väga oluline, et edendada tööohutust ja töötervishoidu, tõdes Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuses „Sotsiaaldialoog kui töötervishoiu ja tööohutuse edendamise vahend“.

„Sotsiaaldialoogi tulemusena võetavad töötervishoiu ja tööohutuse meetmed mitte ainult ei aita säilitada töötajate tervist, vaid võivad suurendada ka ettevõtete kasumlikkust ning vähendada kulutusi tervishoiuteenustele ja töölt puudumise tõttu tekkivat kulu. Tööga seotud vigastuste ja haigustega kaasnevad kulutused ühiskonna jaoks ulatuvad aastas hinnanguliselt 476 miljardi euro ehk 3,3 %-ni ELi SKP-st,“ märkis arvamuse raportöör **Franca Salis-Madinier**.

Sotsiaaldialoogi kvaliteet on aga liikmesriigiti erinev, mis muudab sotsiaalpartnerite sõlmitud sõltumatute kokkulepete rakendamise tööohutuse ja töötervishoiu valdkonnas ELi eri paigus kohati ebaühtlaseks.

Komitee arvates tuleks Euroopa sotsiaaldialoogi tugevdada, et tagada kõigi ELi töötajate ühtne kaitse. Euroopa Komisjon peaks seega kehtestama selged kriteeriumid, et tagada sotsiaalpartnerite allkirjastatud kokkulepete rakendamine kõigis liikmesriikides, pidades iseäranis silmas Euroopa Liidu Kohtu otsust, milles tuletati meelde, et komisjon ei ole kohustatud täitma sotsiaalpartnerite taotlusi, mille eesmärk on kokkulepete rakendamine.

Ent lisaks viljakale sotsiaaldialoogile eeldab töötervishoiu ja tööohutuse üldiste suuniste seadmine tugevat õigusraamistikku. Kokkulepped, mille tulemuseks on mõlema allakirjutanud poole taotlusel koostatud nõukogu direktiivid, näivad tõhusamad, sest nendega tagatakse liikmesriikides konkreetseid tegevuskavade. Selleks kutsub komitee üles sõnastama uued suunised kaugtöö jaoks, võtma ambitsioonikama seisukoha vähivastases võitluses ning koostama ELi direktiivid luu- ja lihaskonna vaevuste ja psühhosotsiaalsete riskide kohta, mis on muutumas suureks kutseriskiks Euroopa töötajatele.

Komitee tööandjate rühm esitas arvamuse kohta mitmeid muudatusettepanekuid, väljendades oma vastuseisu iseäranis seoses üleskutsetega võtta uusi regulatiivseid meetmeid ja näiteks kavandatud ELi tegevusega luu- ja lihaskonna vaevuste ja psühhosotsiaalsete riskide osas, samuti uute kaugtöö suuniste koostamisega.

Euroopa Liidu eesistujariigi Prantsusmaa taotlusel koostatud aramus võeti vastu komitee täiskogu jaanuari istungjärgul 172 poolt- ja 32 vastuhäälega, erapooletuid oli 70. (II)



Komitee kutsub üles looma VKEde jaoks finantsombudsmanide võrgustiku ja kasutama Euroopas tehisintellekti suhtes väikeettevõtjaid esikohale seadvat lähenemisviisi

Komitee on kutsunud üles looma eriombudsmanide võrgustiku, et aidata Euroopa VKEdel oma finants- ja rahastamisprobleemidega toime tulla. Komitee rõhutab samuti, et võimaldamaks VKEdel tehisintellekti kasutusele võtta, on vaja poliitilist tahet neid selles protsessis toetada.

Komitee võttis oma jaanuarikuu täiskogu istungjärgul vastu kaks arvamust, milles käsitletakse mõningaid VKEde seisukohalt kõige kiireloomulisemaid küsimusi.

Komitee rõhutab arvamuses „[Järgmise põlvkonna VKEde strateegia – tulemusliku ja kiire rakendamise edendamise](#)“, et nii juurdepääs laenudele kui ka probleemid seoses likviidsuse, rahavoogude ja maksetega on kõik VKEde jaoks kriitilise tähtsusega komistuskivid eelkõige COVIDi pandeemia kontekstis – siit ka ettepanek luua finants- ja rahastamisombudsmanide võrgustik, et:

- edendada VKEde juurdepääsu rahalistele vahenditele;
- uurida, kas ja kuidas vahendajapangad kasutavad finantsinstrumente kõige rohkem rahalisi vahendeid vajavate VKEdeni jõudmiseks;
- vahendada ka üldisemaid vaidlusi VKEde ning finantsteenuste pakkujate ja rahastajate vahel.

EMSK soovib ka:

- luua VKEde likviidsuse rakkerühm, et jälgida mikroettevõtjate lühiajalise likviidsuse parandamiseks mõeldud uute Euroopa Komisjoni meetmete rakendamist;
- võtta kasutusele ühtne taotlusvorm, et kergendada selliste ettevõtete koormust, kes soovivad taotleda ELi vahendeid, kuid kelle inim- ja juriidiline ressurss on piiratud;
- pakkuda VKEdele rohkem võimalusi riigihangetes osalemiseks ja riigihankelepingute sõlmimiseks liikmesriikides.

Arvamuses „Tehisintellekti arendamine mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate seas“ rõhutab komitee, et tehisintellekti kasutamisega seoses on mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ees seisvate takistuste kõrvaldamiseks vaja tugevat poliitilist tahet

Poliitilist tahet on vaja usalduse suurendamiseks, kasutades selleks sotsiaalpartnereid, kaubanduskodasid, kutseliite ja muid organisatsioone, et lahendada mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate muresid kohapeal.

Komitee soovib meetmete kogumit, mis nõuab samuti püsivat poliitilist tahet – eelkõige järgmisi meetmeid:

- hariduse ja kutseõppe kasutamine üldise tehisintellekti tundmise edendamiseks;
- mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele lihtsa juurdepääsu tagamine nii avaliku kui ka erasektori rahastamisele tehisintellekti jaoks;

- taristu ja ühenduste tagamine kõikjal;
- küberturvalisuse alase teadlikkuse suurendamine;
- parimate tavade ja edulugude võimalikult laialdane levitamine. (dm)



Sotsiaalmajandus: Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee soovib rahastamise suurendamiseks investeeringuid kohandada

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee uue arvamuse kohaselt on vaja uusi rahastamisvahendeid, et sotsiaalmajanduse kasv jätkuks intensiivsemalt, kui seda võimaldab avaliku sektori programmidest tulenev stiimul. Samuti nõuab komitee erarahastamise edendamiseks finantskoolitust.

Jaanuaris vastu võetud [arvamuses](#) leiab komitee, et sotsiaalmajandus saaks ligi meelitada sobivaid investeeringuid ainult juhul, kui on olemas sihtotstarbelised rahastamisvahendid, millega leitakse tasakaal sotsiaalse mõju, investorite jaoks vastuvõetava tulu ja sotsiaalsete ettevõtete kanda olevate mõistlike riskide vahel.

Raportöör **Giuseppe Guerini** ütles: „Näeme tõelist vajadust edendada sidemeid erainvesteeringute maailma ja sotsiaalmajanduse maailma vahel. Meie arvates käsitavad finantsettevõtjad sotsiaalmajanduse organisatsioone suure riskiga organisatsioonidena sageli lihtsalt seetõttu, et nad kasutavad vahendeid, mida tavaliselt kasutatakse muud liiki ettevõtete hindamiseks.“

Sotsiaalse mõjuga investeeringud peaksid vastama järgmistele kriteeriumidele:

- neil on selge eesmärk avaldada sotsiaalset mõju;
- nendega toetatakse ettevõtteid, mis on selgelt määratletud sotsiaalsete ettevõtetenä;
- nendega määratakse kindlaks ootused õiglase, jätkusuutliku ja läbipaistva majandustulu saavutamiseks, isegi kui see on turu keskmisest madalam;
- nende puhul lubatakse osa varadest uuesti investeerida muudesse sotsiaalsete eesmärkidega investeeringutesse;
- neil on mõõdetav mõju;
- nad on kooskõlas väärtustega, mida järgib ettevõtte, millesse nad paigutatakse.

Investeeringuslohe ületamiseks peavad mõlemad pooled üksteist põhjalikult tundma. Kaasraportöör **Marie Pierre le Breton** leiab: „Finantsvaldkonna osalejaid tuleb paremini toetada, et nad mõistaksid sotsiaalsete ettevõtete tegelikku olukorda. Viimastel tuleb aidata omakorda mõista finantsmaailma ja rahastamisvahendeid.“

Samuti võib abiks olla heade tavade levitamine, näidetena võib tuua Soome mõjuinvesteeringute eksperdikeskuse või Prantsusmaa tulemuspõhised investeeringumudelid. Mõju hindamiseks tuleb siiski kehtestada kogu ELi hõlmavad näitajad. Need võivad olla objektiivsed näitajad, näiteks loodud töökohad, või

subjektiivsed näitajad, näiteks kogukonna heaolu.



[Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteel on retsept toiduga kindlustatuse ja toidu kestlikkuse tagamiseks](#)

Täiskogu istungjärgul 19. jaanuaril 2022 vastuvõetud arvamuses „[Toiduga kindlustatus ja jätkusuutlikud toidusüsteemid](#)“ määrab komitee põhivahendid, mis aitavad tagada ELis kestliku ja

konkurentsivõimelise toidutootmise ning vähendada sõltuvust, suurendades samal ajal ELi sõltumatut varustatust valguga.

Selleks et terviklik ELi toidupoliitika oleks Euroopa tarbijate seisukohalt tõeliselt asjakohane, on oluline tagada, et ELis kestlikult toodetud toiduainete hind ja kvaliteet oleksid konkurentsivõimelised. See tähendab, et Euroopa põllumajandus- ja toidutootmissektori sektor on võimeline tarnima tarbijatele toitu hinnaga, mis sisaldab lisakulusid tulenevalt sellistest kriteeriumidest nagu jätkusuutlikkus, loomade heaolu, suuremad tootmiskulud, toiduohutus ja toiteväärtus, aga ka õiglane tulu põllumajandustootjatele, ning samal ajal säilitab oma positsiooni valdava enamuse tarbijate eelisvalikuna.

Kuigi Euroopa roheline kokkulepe annab strateegias „Talust taldrikule“ ja ELi elurikkuse strateegias esitatud põhimõtete kaudu võimaluse kinnitada Euroopa Liidu ja selle kodanike vahelist n-ö sotsiaalset toidulepingut, on veel palju vaja ära teha. „Komisjon pakub liiga vähe konkreetseid meetmeid põllumajandus- ja toidutootmissektori tugevdamiseks ja selle valdkonna töötajate sissetuleku suurendamiseks, samuti õiglaste hindade ja toidu väärtuse edendamiseks,“ toonitas kaasraportöör **Peter Schmidt**.

Arvamuse raportöör **Arnold Puech d’Alissac** rõhutas: „Euroopa tootjate konkurentsivõime põhivahendid on avatud strateegilise autonoomia soodustamine, kaubandusstandardite vastastikkuse tagamine, teadusuuringute edendamine, digiülemineku kiirendamine, uuenduslike tehnoloogiate ja seemnete arendamine ning põllumajandustootjatele juurdepääsu hõlbustamine nende uute tehnoloogiate alasele koolitusele.“

Suure valgusisaldusega liblikõieliste ja kaunviljade ning õliseemnete ja õlikoogi tootmise hoogustamine ELis tooks kasu liidu põllumajandustootjatele ning avaldaks positiivset mõju kliimale, elurikkusele ja keskkonnale. (mr)



Siseveetransport vajab investeeringuid

EL peab pidevalt kohandama Euroopa transporti praeguste ja tulevaste vajadustega, pidades eelkõige silmas nõudluse muutumist ja meresadamate käibe kasvutendentsi. Peamised elemendid peavad olema mitmeliigiline transport ja arukad laevanduslahendused, kasutades võimalikult hästi ära eri transpordiliikide eeliseid, suurendades samal ajal ohutust ja vähendades keskkonnakoormust.

See põhisõnum edastatakse **Mateusz Szymański** koostatud ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee täiskogu jaanuari istungjärgul vastu võetud [arvamuses](#), mis käsitleb komisjoni teatist „[NAIADES III: tulevikukindla Euroopa siseveetranspordi edendamine](#)“.

Istungil ütles **Mateusz Szymański**: „NAIADES III on oluline tegevuskava. Komitee toetab jõupingutusi suurendada siseveetranspordi osakaalu reisijate- ja kaubaveos. Selles valdkonnas on tohtu potentsiaal, mis on endiselt suikunud olekus. Me vajame mitmel tasandil poliitilist tahet ja kohustumust, et kehtestada toetusmeetmed taristu arendamiseks ja hooldamiseks ning siseveetranspordi sektori propageerimiseks töökohana. Ajakohastada tuleb ka TEN-T võrku, et reageerida uutele transpordisuundumustele.“ (mp)



Äärepoolseimates piirkondades peitub ELi tuleviku võti

ELi Nõukogu eesistujariigi Prantsusmaa taotlusel koostatud ettevalmistavas arvamuses kutsub komitee Euroopa Komisjoni üles uurima olulist kasu, mida äärepoolseimad piirkonnad saavad Euroopa tulevikule tuua.

Komisjon peaks võtma asjakohaseid meetmeid tagamaks, et nimetatud piirkonnad ei jääks COVID-19 järgsest taastumisest ega kliima-, sotsiaalsest ja digipöördest kõrvale. Komitee soovib uusi olulisi samme, et tagada äärepoolseimates piirkondades toidualane ja energiasõltumatus, roheüleminek, säästev turism, sotsiaalne kaasatus, kodanikuühiskonna organisatsioonide kaasamine, oskuste arendamine ning puhas vesi ja kanalisatsioon.

Raportöör **Joël Destom** ütles: „Äärepoolseimad piirkondi tuleks käsitleda kui laboreid edusammude edendamiseks kogu maailmas ning neist võiksid saada järgimist vääri mudelid.“

Kaasraportöör **Gonçalo Lobo Xavier** sõnas: „Komitee kutsub üles tagama äärepoolseimates piirkondades digitaalse juurdepääsu ning lisama uutesse rakenduskavadesse suurprojekti veele ja kanalisatsioonile juurdepääsu kohta.“ (tk)



Komitee soovib teha olulisi täiendusi komisjoni soovitusesse euroala majanduspoliitika kohta 2022. aastal

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis 2022. aasta jaanuaris vastu arvamuse, milles käsitletakse Euroopa Komisjoni soovitusi euroala majanduspoliitika kohta 2022. aastal, võttes

arvesse praegust olukorda.

Arvamuse raportöör **Juraj Sipko** kommenteeris: „Euroala majanduse üks peamisi raskusi on see, kuidas tulla toime valitsemissektori kõrge võlataseme ja kõrge inflatsioonitasemega ning kuidas jätkata rohe- ja digimajandusele ülemineku protsessi, keskendudes samal ajal ka sotsiaalsele stabiilsusele.“

Komitee on seisukohal, et ELi stabiilsuse ja kasvu pakt ei vasta enam nendele tingimustele. Pangandusliidu projekt peab kiiremini edenema ja kapitaliturgude liidu väljakujundamine tuleb lõpule viia. Komitee on mures ka sotsiaalse ebastabiilsuse süvenemise pärast ning nõuab uusi, asjakohasemaid ebavõrdsuse ja vaesuse näitajaid. (tk)



Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee hoiatab energiatoodete maksustamise ettepaneku võimaliku ebasoodsa sotsiaal-majandusliku mõju eest

2022. aasta jaanuaris vastu võetud arvamuses kiidab Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee heaks Euroopa Komisjoni eesmärgi selgitada ja ajakohastada olemasolevat ELi raamistikku ja struktureerida Euroopa maksustamist nii, et see soodustaks kestlikku mittefossiilset energiat.

Küll aga on komitee mures ebasoodsa sotsiaal-majandusliku mõju pärast, mida mõningad Euroopa Komisjoni direktiivi ettepanekus nimetatud meetmed võivad avaldada.

„Nõuame paindlikumat suhtumist lubatavatesse biokütustesse ja nende maksustamisse,“ sõnas raportöör **Stefan Back**.

Lisaks soovib komitee kasutada mõistet „energiosuvõimekus“, mitte „haavatavad kodumajapidamised“, ning kutsub üles tagastama keskkonnahoidlikest maksudest saadud tulu kõige enam mõjutatud inimestele. Komitee leiab, et ELi hinnasüsteemi tuleb kohandada nii, et see kajastaks kõikide energialiikide hinda.

„Komitee peab ka kahetsusväärseks, et ettepanekusse ei ole lisatud meetmeid liikuvusvaesuse vältimiseks,“ lisas kaasraportöör **Philippe Charry**. (tk)



Toorainete kättesaadavus on muutumas peamiseks küsimuseks kaksikülemineku õnnestumisel

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees 31. jaanuaril toimunud kõrgetasemelisel konverentsil pühendati palju aega aruteludele tooraine olulise rolli üle. Konverentsil keskenduti konkreetsetelt kahele peamisele aspektile: esiteks kriitilise tähtsusega

toorainete oluline roll ELi strateegilise autonoomia tagamisel rohe- ja digipöörde kontekstis ning teiseks ringluse tähtsus seoses Euroopas teiseste toorainete turu loomise vajadusega.

„Enamiku toorainete osas on Euroopa väga suurel määral sõltuv muust maailmast. Euroopa peab olema eeskujuks ja näitama, et toorainetööstus võib olla kestlik nii keskkonna kui ka inimesteseisukohast,“ ütles Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee president **Christa Schweng**, kes rõhutas ka seda, et vaja on luua strateegilisi partnerlusi sarnasetel seisukohtadel olevate riikidega kogu maailmas.

Konverentsile videoläkituse edastanud Euroopa Komisjoni siseturuvolinik **Thierry Breton** ütles:

„Elektrisõidukite akude tootmiseks vajame 2050. aastaks 60 korda rohkem liitiumi. Olen veendunud, et ringmajandusest saab uus toorainete hankimise viis. See saab olema veel üks meie käsutuses olev oluline vahend, mis aitab tagada meie tarneahelate varustuskindlust ja vastupidavusvõimet. Komitee ja Euroopa Komisjon on selles küsimuses samal seisukohal.“

Prantsusmaa majandus-, rahandus- ja majanduse taastamise ministeeriumi tööstusala asekancler **Agnès Pannier-Runacher** tunnistas, et kriitilise tähtsusega toorained on Euroopa autonoomia üks võtmeküsimus üleminekul ringmajandusel põhinevale rohelisele ja digitaalsele majandusele. Kuna Euroopa energiasõltumatus kuulub Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi Prantsusmaa prioriteetide hulka, siis „ei saa me lubada, et vahetame sõltuvuse fossiilkütustest uue sõltuvuse vastu nendest strateegilistest metallidest,“ ütles ta.

Arutus osalejad nõustusid, et Euroopa peab olema selles vallas kogu maailmale eeskujuks, tõstes oma keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisstandardid ennenägematule tasemele.

„Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee teadvustab täielikult selle küsimuse pakilisust. Komitee leiab, et Euroopa Komisjoni kavandatud meetmed on hädavajalikud selleks, et säilitada ja tugevdada ELi tööstusbaasi,“ ütles konverentsi juhatanud komitee tööstuse muutuste nõuandekomisjoni esimees **Pietro Francesco De Lotto**.

Kokkuvõtteks võib öelda, et avaliku sektori asutused peavad jätkama jõudude ühendamist ja tegutsemist ning kodanikuühiskond peab ka tulevikus osalema selle valdkonna mõjutamisel.

Konverents oli osa komitee tegevusest seoses Euroopa tuleviku konverentsiga. (ks)

UUDISEID RÜHMADELT



Roheline kokkulepe muudab kõike, sealhulgas geopoliitikat

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tööandjate rühma liige ja välissuhete sektsiooni esimees Dimitris Dimitriadis

Euroopa roheline kokkulepe, mille eesmärk on vähendada ELi majanduse CO₂ heidet, toob kaasa pöördelisi muutusi meie majanduses, ühiskonnas ja suhetes ülejäänud maailmaga.

ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 26. istungjärguga tunnustavad viimaks kõik kiirelt tegutsemise tähtsust. EL on selles võidujooksus endiselt esirinnas: Euroopa peab andma eeskuju. Majanduse kiire ajakohastamine on ka meie enda huvides, jäädes või saades maailma suurimaks ringlussevõtjaks ning ringmajanduse, atmosfäärist süsiniku sidumise, saastevaba vesiniku, päikeseelektrijaamade ja tuuleparkide eestvedajaks.

Euroopa on suurim üleilmne turg ning ELi liikumine CO₂-neutraalsuse poole, üleminek fossiilkütustelt taastuvatele energiaallikatele ja energiasõltuvuse vähendamine avaldab mõju kogu ülejäänud maailmale. Võtkem kas või Venemaalt ja Alžeerias tuletav nafta ja gaas.

Kombekohast pühendumust mitmepoolsusele silmas pidades peame võtma arvesse mõju kolmandatele riikidele, kelle osakaal globaalses soojenemises on küll väiksem, kuid kes maksavad selle tagajärgede eest kõrgemat hinda. Niisamuti peaks EL alustama kohe läbirääkimisi lähimate naabritega, et aidata neil saavutada oma eesmärgid õigel ajal.

USA on meie piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi suhtes endiselt ettevaatlik, pidades seda protektsionistlikuks meetmeks. Teisalt ei saa Euroopa mehhanismi kõrvale heita, sest selle abil hoiame ära kasvuhoonegaaside heite ülekandumist.

Mis puudutab sõltuvust välisriikidest, siis siinkohal on põletav teema ka kriitilise tähtsusega toorained. Hiina varustab maailma 95% ulatuses kõigist uute tehnoloogiate jaoks kasutatavatest haruldastest muldmetallidest. On aeg tegutseda ja mitmekesistada oma tarneallikaid.

Meil on selleks olemas teadus, tehnoloogia, rahastamisvõimalused ja ideed. Mida meil aga ei ole, on aeg. EL peab tegutsema kiiresti ning komitee hoiab arengul silma peal, tehes kõigis etappides kuuldavaks kodanikuühiskonna seisukohad ja mõtted.

Artikkel on täismahus avaldatud siin: europa.eu/!39cXrP (kr)



Sotsiaaldialoog kui tervishoiu ja tööohutuse edendamise vahend

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee töötajate rühm

Ajal, mil erinevad kriisid ja ümberkujundamised mõjutavad töömaailma, võib sotsiaaldialoog olla vahend kolme peamise eesmärgi saavutamiseks, mis on rohe- ja digipöördest ning demograafilistest arengutest tulenevate muutuste prognoosimine ja nendega toimetulek, tööõnnetuste ja kutsehaiguste tõhusam ennetamine ning võimalikeks tulevasteks tervisekriisideks valmistumine.

Kus see on vajalik, peab Euroopa Liit lisaks sotsiaaldialoogile vastu võtma uued reguleerivad meetmed, samuti muu hulgas kaugtööd puudutavad suunised ning ajakohastama 2002. aasta Euroopa raamkokkulepet.

Pandeemia annab võimaluse uue kollektiivse võimekuse loomiseks, et tulla toime tulevaste kriisidega ning leevendada nende mõju tööohutusele ja tervishoiule. Taastekavad peavad võimaldama tugevdada sotsiaalpartnerite rolli liikmesriikides, kus nende mõju on kõige väiksem.

Põhjalikult tuleb jälgida kutsehaiguste (nt südamehaigused ja läbipõlemine) kulusid, et teha kindlaks sobival tasandil võetavad asjakohased meetmed, mis on kooskõlas nulleesmärgiga viia tööga seotud surmajuhtumite arv ELis nullini.

Sotsiaaldialoogi tulemusena võetavad tervishoiu ja tööohutuse meetmed aitavad kaasa töötajate tervise säilitamisele, võivad suurendada ettevõtete kasumlikkust ning vähendada kulutusi tervishoiuteenustele ja töölt puudumise tõttu tekkivat kulu. Tööga seotud vigastuste ja haigustega kaasnevad kulutused moodustavad ühiskonna jaoks hinnanguliselt 3,3 % ELi SKP-st (476 miljardit eurot), mis on üle poole taastekava vahenditest.

Seepärast peame me looma ennetamise kultuuri ja see peaks sisaldama sotsiaaldialoogis osalejate koolitamist, teadlikkuse suurendamist tekkivate riskide osas ning kättesaadavate ressursside tugevdamist ja jagamist.

Euroopa sotsiaalpartnerite kahepoolsed läbirääkimised on tervishoiu ja tööohutusega seotud probleemide lahendamiseks äärmiselt olulised. Siiski on sõltumatute kokkulepete rakendamise osas seis ebavõrdne, sest kõigis liikmesriikides ei toimi sotsiaaldialoog ühtemoodi tõhusalt ja töösuhete süsteemid on erinevad. Seepärast on vaja reguleerimist teatavates valdkondades, näiteks psühhosotsiaalsete riskide ning luu- ja lihaskonna vaevuste puhul. (prp)



Euroopa mitmekesisuse rühma liikmed väljendavad oma ootusi Prantsusmaa eesistumise suhtes

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Euroopa mitmekesisuse rühm

Ajal, mil Prantsusmaa eesistumine Euroopa Liidu Nõukogus kogub hoogu, jagavad Euroopa mitmekesisuse rühma prantslastest liikmed oma lootusi sellele poolaastale, alates Euroopa demokraatia tugevdamisest kuni tähelepanu ümbersuunamiseni ELilt Euroopa inimestele.

1. jaanuaril 2022 sai Prantsusmaast kuueks kuuks ELi nõukogu eesistujariik. Üks tema prioriteete on Euroopa demokraatia tugevdamine. Eesistujariigi Prantsusmaa programm toetub kolmele põhieesmärgile, millest üks on inimlik Euroopa, mis kuulab kodanike muresid käimasoleva Euroopa tuleviku konverentsi raames.

Kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajana toetab komitee seda eesmärki ja osaleb aktiivselt konverentsil. Komitee Euroopa mitmekesisuse rühma prantslastest liikmetel on palju ootusi.

Dominique Gillot (Prantsusmaa riigi eestkoste all olevate alaealiste riikliku hariduse üldliit ([FG PEP](#)), Prantsusmaa Puuetega Inimeste Nõuandekogu ([CNCPH](#))) ootab „kaasava Euroopa idee taaskinnitamist, mõeldes solidaarsusele ja tervishoiule, kodanike täielikule osalemisele ning erilise tähelepanu pööramisele puuetega inimestele ja eakatele“.

Patricia Blanc (MTÜ „[Imagine for Margo](#) – Children without cancer“) leiab, et COVID-19 pandeemia on asetanud tervise avalikkuse tähelepanu keskmesse. Ta kutsub üles mitte unustama, et vähk ja haruldased haigused mõjutavad igal aastal miljoneid inimesi Euroopas.

Joël Destom (Vastastikune kindlustusandja Mutuelle Interprofessionnelle Antilles Guyane ([MIAG](#)), kindlustusettevõtte [AG2R La Mondiale](#)) loodab, et Prantsusmaa eesistumise märksõnad, milleks on taastumine, kuuluvus, võim ning sotsiaalsed, digi- ja kliimaküsimused, leiavad ülemereterritooriumidel veelgi laiemat kõlapinda.

Arnaud Schwartz (Prantsusmaa Keskkonnaorganisatsioonide Liit ([FNE](#))) soovib, et eesistujariik Prantsusmaa oleks ambitsioonikas nii sõnades kuid ka tegudes, rakendades nõuetekohaselt keskkonnavalaseid õigusakte.

Laurence Sello ([Seine-Maritime'i Põllumajanduskoda](#)) kardab, et põllumajanduse roheline kokkulepe vähendab oma praegusel kujul järsult Euroopa tootmist. „Me kutsume eesistujariiki Prantsusmaad üles seda seisukohta läbi vaatama, et teadus aitaks põllumajandusel kiirendada agroökoloogilist üleminekut ja aitaks meil tegeleda kliimamuutuste probleemiga,“ ütles Laurence Sello.

Thierry Libaert (keskkondlik sihtasutus [La Fondation pour la Nature et l'Homme](#)) leiab, et Euroopa kujutab endast suurt ambitsiooni, mis on kaotanud hoogu. See tundub läbipaistmatu. Ta lausub: „Prantsusmaa ELi eesistumine on suurepärane võimalus püüda taastada kodanike side Euroopaga. Nii et rääkigem siis vähem Euroopast ja rohkem eurooplastest.“

Olete teretulnud külastama [komitee veebilehte](#), et saada rohkem teavet Euroopa mitmekesisuse rühma töö kohta seoses Euroopa tuleviku konverentsiga ja Prantsusmaa eesistumise kontekstis. (jk)

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS



„Stay with us“: Horvaatia maavärina järelkaja piltides

Komitees toimub fotonäitus, millega meenutatakse aasta möödumist Horvaatiat 2020. aasta detsembris tabanud katastroofilisest maavärinast.

Pealkirja „Stay with us“ alla koondatud 25 fotost koosneva kollektsiooni eesmärk on suurendada teadlikkust loodusõnnetuste laastavast mõjust igat liiki inim-, sotsiaalsele ja kaubandustegevusele.

Fotodel kujutatakse käsitöölisi, kes jäid küll ilma oma ateljeedest ja kellel ei ole vahendeid oma tegevuse jätkamiseks, kuid kes inspireerivad inimesi oma üksmeelse ja positiivse hoiakuga.

Fotod keskenduvad Sisaki, Petrinja ja Glina piirkonnale ning ümbritsevatele aladele, allesjäänud varemetele ja arvukatele probleemidele, millega on aasta pärast maavärinat ikka veel tarvis tegeleda, et naasta normaalsusse.

Näitus on avatud **15. veebruarist kuni 15. märtsini 2022** ja see toimub vaid virtuaalselt komitee veebisaidil. (ck)



Ringmajandus muusikalises võtmes

2. märtsil toimub Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee korraldataval ringmajanduse sidusrühmade konverentsil 2022 erietteaste „Music with Trash“.

Etteastega esineb [rahvusvaheline löökpillide trio TrashBeatz](#). Konverentsil ühendatakse ringmajanduse seminarid prükipillide kuulamisega.

„Anname prügile uue elu, tehes muusikat prügist valmistatud instrumentidega,“ sõnas **TrashBeatz**.

TrashBeatzi etteaste sobib selle aasta hübriidkonverentsile suurepäraselt, arvestades et selle aasta teema on „Uue normaalsuse poole: kestlikud tooted kestlikuks tarbimiseks“.

Euroopa ringmajanduse sidusrühmade platvormi aastakonverents toimub 1.–2. märtsil ja selle korraldavad üheskoos komitee ja Euroopa Komisjon. Ürituse kohta leiate lisateavet [konverentsi veebilehelt](#). (ck)



„Tõde valede kohta“ saab peagi avalikuks

Samal ajal kui Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee valmistub tervitama 99 keskkooliõpilast ja neid saatvaid õpetajaid 2022. aasta noorteüritusel „Tõde valede kohta. Noored võitlevad desinformatsiooni vastu“, külastavad õpilaste mentoriks olevad

komitee liikmed väljavalitud koole, et kohtuda ja suhelda üritusel „Sinu Euroopa, Sinu arvamus“ osalevate delegatsioonidega.

Need kohtumised toimuvad Euroopa tuleviku konverentsi interaktiivsel platvormil noori ja osalusdemokraatiat käsitlevate teemade raames.

Komitee suure noorteürituse „[Sinu Euroopa, Sinu arvamus](#)“ pealkirjaks valiti tänavu „Tõde valede kohta. Noored võitlevad desinformatsiooni vastu“. See toimub täielikult kaugühenduse kaudu 31. märtsil ja 1. aprillil 2022. Ürituse programm on nüüd [veebis kättesaadav](#). (ck)



Kodanikuühiskonna päevad 2022

15.–17. märtsil toimuvad kodanikuühiskonna päevad 2022. Selle aasta teema on „EL kui ühise heaolu liikumapanev jõud - kodanikuühiskond toetab inimeste ja planeedi heaks toimivat majandust“.

Kodanikuühiskonna päevad 2022 toimuvad Euroopa jaoks otsustaval ajal, mil COVID-19 pandeemia on endiselt aktuaalne ja Euroopa tuleviku konverents on jõudmas lõpufaasi. Üritusel uuritakse, kuidas muuta Euroopa vastupanuvõimelisemaks õiglase ülemineku teel, mis toob kasu inimestele ja keskkonnale ning mis ühtlasi suurendab Euroopa heaolu.

Sellise üleminekuga tuleb ka kaitsta ja edendada ELi põhimõtteid ja -õigusi: demokraatiat, inimõigused, sotsiaalne õiglus, solidaarsus ja võrdsus. 2021. aasta pani selles suhtes meie vastupidavuse proovile. Ühishübe toetajate ja kaitsjate ning muutuste elluviijatena on kodanikuühiskonna organisatsioonidel keskne roll nende väärtuste eest seismisel kõigil tasanditel.

Ürituse ajal korraldatakse hübriidformaadis või täielikult veebis seitse interaktiivset seminari järgmistel teemadel:

- täiendusõppe võimalused kõigi jaoks;
- põlvkondadevahelised dialoogid Euroopa Liidu ettevõtjate vahel;
- vabatahtlik tegevus heaolu nimel;
- kodanikuühiskonda toetav keskkond: tähendusrikas osalemine;
- demokraatliku majanduse loomine õiglase ülemineku jaoks;
- keskkonnahoidlik sotsiaalne turumajandus Euroopa tuleviku nimel;
- sotsiaalkaitse tulevik ja Euroopa heaoluriik: miinimumsissetuleku tagamise kavad ja juurdepääs kvaliteetsetele sotsiaalteenustele.

Seminaride avaistung juhatatakse sisse ja lõpuistung võetakse kokku kõrgetasemelise paneelaruteluga.

Selle aasta kodanikuühiskonna päevad korraldab Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee koostöös oma [kontaktrühmaga](#).

Programmi, kõnelejate ja seminaride kohta saab lähemalt lugeda ürituse korrapäraselt uuendatavalt [veebilehelt](#). Saate meid jälgida ka Twitteris: @EESC_LiaisonG #CivSocDays. (ks)

Toimetus

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Käesolevale väljaandele tegid kaastööd

Amalia Tsoumani (at)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Karen Serafini (ks)
Katharina Radler (kr)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Vastutav koordineerija

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Aadress

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
Jacques Delors'i hoone,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel: (+32 2) 546 94 76
E-post: eescinfo@eesc.europa.eu

EMSK Info ilmub üheksa korda aastas komitee täiskogu istungjärkude ajal. EMSK Info on kättesaadav 23 keeles. EMSK Info ei ole ametlik aruanne komitee töö kohta, sellekohane teave avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas ja komitee teistes väljaannetes. Artiklite kasutamine on lubatud, kui allikana mainitakse EMSK infot ja trükise link saadetakse toimetusele.

03/2022